

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

**College financieel toezicht
Curaçao en Sint Maarten**

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Convent Building 26
Frontstreet, P.O. Box 686
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon
Erik van Engelen (Cft)
Datum
4 juni 2014
Ons kenmerk
Cft 201400082
Pagina
1/11

Telefoonnummer
+5999 461 9081
E-mail
info@cft.an
Uw kenmerk

E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

Bijlagen

-

Onderwerp
Advies Cft bij jaarrekening Sint Maarten 2012

Geachte heer Hassink,

Het College financieel toezicht (Cft) heeft met een vertraging van twaalf weken op 27 november 2013 een eerste concept-jaarrekening 2012 ontvangen en op 20 januari 2014 een tweede concept. De jaarrekening is in februari van dit jaar goedgekeurd door de Raad van Ministers en op 27 februari ingediend bij de interne overheidsaccountant (SOAB). Het Cft heeft op 19 mei 2014 kennis kunnen nemen van de bevindingen van de Algemene Rekenkamer Sint Maarten (ARS) en op 21 mei van de bevindingen van de SOAB. Hiermee zijn de wettelijke termijnen voor de controle van de jaarrekening met 6 maanden overschreden, hetgeen in vergelijking met de jaarrekening 2010/2011 een verbetering is. Het Cft heeft van u vernomen dat de jaarrekening 2013 uiterlijk eind augustus bij het Cft zal worden ingediend en vertrouwt erop dat in het controleproces eveneens de wettelijke termijnen zullen worden nageleefd opdat zowel de jaarrekeningen 2010/2011, 2012 als 2013 nog voor het eind van dit jaar kan worden vastgesteld door de Staten van Sint Maarten.

Verbetering van het financieel beheer in brede zin is echter noodzakelijk om niet alleen de vicieuze cirkel van late verantwoording in de Staten te doorbreken, maar ook voor het versterken van de interne controleprocedures, het wegwerken van de aanzienlijke betalingsachterstanden, het adequaat functioneren van de belastingdienst alsmede het opschonen van de administratie.

Ten aanzien van deze jaarrekening zijn de artikelen 18 en 19 uit de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rijkswet) relevant. Het Cft beoordeelt of er sprake is van een tekort op de gewone dienst, een overschrijding van de rentelastnorm en kan aanbevelingen geven rekening houdend met de bevindingen van de SOAB en/of ARS ter verbetering van het financieel beheer. Tenslotte analyseert het Cft ook de vermogenspositie van het land zoals die blijkt uit de jaarrekening rekening houdend met de bevindingen van de SOAB en de ARS.

Conclusie

De jaarrekening 2012 geeft volgens de SOAB en de ARS geen getrouw beeld van vermogen en resultaat, voldoet niet aan de eisen van financiële rechtmatigheid en voldoet voor wat betreft de inrichting niet aan de wettelijke vereisten. De SOAB maakt melding van drie getrouwheidsfouten en tien onzekerheden bij de balans en staat van baten en lasten, vijf inrichtingsfouten en drie rechtmatigheidsfouten. Daarnaast bevat de jaarrekening onvoldoende informatie om de gebruikers ervan in staat te stellen zich een oordeel te vormen over de uitvoering van de beleidsvoornemens en het gevoerde beheer. Op basis hiervan hebben zowel de SOAB als de ARS een afkeurend oordeel gegeven bij de jaarrekening en stellen beide dat het financieel beheer niet op orde is. Aangezien de jaarrekening het enige formele begrotingsstuk is waarmee verantwoording wordt afgelegd aan de Staten, analyseert en corrigeert het Cft het vermogen en resultaat op de gewone dienst rekening houdend met de bevindingen van zowel de SOAB als de ARS.

Het jaar 2012 is conform de jaarrekening afgesloten met een overschot op de gewone dienst van ANG 16,7 miljoen. Dit overschot wordt grotendeels veroorzaakt door de vrijval van voorzieningen van ANG 40 miljoen, waarvan bij de beoordeling van de jaarrekening 2010/2011 reeds was vastgesteld dat een deel (ANG 9,4 miljoen) van deze voorzieningen onterecht waren gevormd. Voor het restant van de vrijgevallen voorzieningen is het Cft nagegaan of deze reeds bestonden per 10-10-'10 en als zondanig impliciet onderdeel uitmaakte van het potentiële weerstandsvermogen per die datum. De Rijkswet is er immers op gericht dat het vermogen per 10-10-'10 in stand blijft (inclusief de voorzieningen die gerekend kunnen worden tot het potentiële weerstandsvermogen). Hieruit volgt dat bij het bepalen van het saldo op de gewone dienst alleen de vrijval van voorzieningen in aanmerking kan worden genomen voor zover deze voorzieningen na 10-10-'10 zijn gevormd.

Daarnaast is in de jaarrekening geen of onvoldoende rekening gehouden met de door de SOAB en ARS geconstateerde getrouwheidsfouten, met zowel positieve als negatieve effecten op gewone dienst, waardoor er feitelijk sprake is van een tekort van ANG 0,5 miljoen. Voor een gedetailleerd overzicht wordt verwezen naar de toelichting.

Ten aanzien van de rentelastnorm blijkt uit de jaarrekening dat er binnen de collectieve sector voor ANG 12 miljoen aan rentelasten zijn gerealiseerd, waarbij conform de rapportage over de collectieve sector en rentelastnorm ANG 27,5 miljoen was toegestaan. Het Cft komt derhalve tot de conclusie dat de rentelastnorm niet is overschreden.

De vermogenspositie van Sint Maarten staat onder druk als gevolg van de tekorten 2010-2012. Dit bevestigt nogmaals het belang van de compensatie van de gerealiseerde tekorten in de begroting 2015, hetgeen het laatste jaar is waarin de tekorten conform de nadere uitspraak van de Rijksministerraad kunnen worden gecompenseerd. Het Cft adviseert Sint Maarten om in de begroting 2015 ruim aandacht te besteden aan het weerstandsvermogen van het land.

Ten aanzien van het financieel beheer concludeert het Cft dat Sint Maarten zich extra zal moeten inspannen om de doelstellingen die zijn opgenomen in het vijfjarige PEFA-verbeterplan te realiseren. Bij een aantal posten is door de SOAB en de ARS geconstateerd dat de jaarrekening niet is opgesteld conform de wet- en regelgeving. De getrouwheidsfouten, onvolledigheden, onzekerheden en rechtmatigheidsfouten maken dat de jaarrekening 2012 geen getrouw beeld geeft hetgeen heeft geresulteerd in een afkeurend oordeel van zowel de SOAB als de ARS. Deze jaarrekening stelt de Staten derhalve niet in staat om haar controlerende taken in voldoende mate uit te voeren. Een aanzienlijke verbetering van het financieel beheer is noodzakelijk wil Sint Maarten in 2015 aan de gestelde doelen kunnen voldoen. Ten aanzien van de beoordeling van de begroting 2015 zal het Cft in ieder geval strikt toezien op het wegwerken van de betalingsachterstanden en het opstellen van een realistische kapitaaldienst.

Toelichting

De toelichting is als volgt opgebouwd:

1. Resultaat gewone dienst
2. Overige aandachtspunten en risico's
3. Rentelastnorm
4. Vermogenspositie en tekortcompensatie
5. Aanbevelingen financieel beheer

Inhoudelijke beoordeling

1. Resultaat gewone dienst

Het Cft heeft de jaarrekening beoordeeld in overeenstemming met artikel 18 van de Rijkswet. Het zesde lid stelt dat als uit de vastgestelde jaarrekening blijkt dat er sprake is van een tekort op de gewone dienst of een overschrijding van de rentelastnorm, het Bestuur tegelijk met de jaarrekening aangeeft welke maatregelen worden voorgenomen ter compensatie van dat tekort, respectievelijk de overschrijding. Uit de jaarrekening blijkt een overschot op de gewone dienst van ANG 16,7 miljoen. Dit overschot wordt echter grotendeels veroorzaakt door de vrijval van voorzieningen van ANG 40 miljoen. Het Cft is van mening dat het saldo op de gewone dienst moet worden genormaliseerd voor de vrijval van voorzieningen aangezien deze enerzijds niets van doen hebben met de uitvoering van de begroting, en anderzijds alleen in aanmerking kunnen worden genomen voor zover deze zijn gevormd na 10-10-'10. Voorzieningen die reeds op 10-10-'10 bestonden maken immers onderdeel uit van het weerstandsvermogen van het land en de Rijkswet ziet er op toe dat die vermogenspositie in stand blijft.

Daarnaast is in het saldo geen rekening gehouden met de door de SOAB en ARS geconstateerde getrouwheidsfouten. Ten aanzien van deze fouten kan onderscheid worden gemaakt naar fouten die betrekking hebben op het lopende dienstjaar en dus in aanmerking dienen te worden genomen in het saldo op gewone dienst, en fouten die betrekking hebben op de voorliggende periode en dus ten laste komen van het vermogen. Dit onderscheid is van belang omdat gerealiseerde tekorten conform de Rijkswet dienen te worden gecompenseerd voor zover die zijn ontstaan na 10-10-'10. Als hiervoor wordt gecorrigeerd dan bedraagt het tekort over 2012 ANG 0,5 miljoen. In de paragraaf over de vermogenspositie zal op basis van deze correcties tevens een nieuw overzicht voor de cumulatieve tekortcompensatie worden opgenomen. Onderstaande tabel dient ter illustratie:

Tabel 1) Effect getrouwheidsfouten nader geanalyseerd (ANG 1,000)	Gewone dienst	Eigen Vermogen
Saldo conform jaarrekening 2012	16,621	91,611
Te corrigeren posten		-/- 17,133
Onterecht gevormde voorziening en vrijval samenwerkingsmiddelen SEI	-/- 5,747	-
Onterecht gevormde voorziening en vrijval samenwerkingsmiddelen vreemdelingenketen	-/- 3,673	-
Vrijval overige voorzieningen onderdeel van weerstandsvermogen per 10-10-'10	-/- 6,963	-
Schuld aan APS	-/- 1,000	-
Kosten onderstand januari 2013 verwerkt in 2012	250	-
Waardering materiële vaste activa en cumulatieve afschrijving	PM	PM
Voorzieningen VUT en duurtoeslag ontoereikend	PM	PM
Schuld aan SZV	PM	PM
Subtotaal correcties	-/- 17,133	PM
Gecorrigeerd saldo na getrouwheidsfouten	-/- 512	74,478

Onterecht gevormde voorziening en vrijval samenwerkingsmiddelen

Bij de beoordeling van de jaarrekening 2010/2011 is het Cft op basis van de bevindingen van de SOAB en ARS reeds tot de conclusie gekomen dat er ten aanzien van de niet aangewende SEI middelen en vreemdelingenketen ten onrechte een voorziening is gevormd. Het tekort op de gewone dienst 2010/2011 is daarvoor gecorrigeerd waardoor deze uitkwam op ANG 6,8 miljoen (in plaats van ANG 16,2 miljoen conform de jaarrekening). Aangezien hiervoor reeds is gecorrigeerd kan deze vrijval niet in aanmerking worden genomen op het saldo van de gewone dienst 2012. Voor de volledigheid verwijst het Cft naar zijn advies bij de jaarrekening 2010/2011 van 4 december 2013.

Vrijval overige voorzieningen onderdeel van weerstandsvermogen per 10-10-'10

Ten aanzien van de vrijval van de overige voorzieningen is het Cft nagegaan in hoeverre deze voorzieningen reeds bestonden per 10-10-'10 en daarmee onderdeel uitmaakte van het weerstandsvermogen van Sint Maarten in brede zin. De Rijkswet is er op gericht dat deze vermogenspositie blijft gehandhaafd. Van de ANG 40 miljoen aan vrijgevallen voorzieningen bestond op 10-10-'10 reeds ANG 7 miljoen.

Het restant is gevormd sinds 10-10-'10 en kan naar de mening van het Cft derhalve wel in aanmerking worden genomen bij het bepalen van het saldo op de gewone dienst. De voorzieningen die reeds per 10-10-'10 bestonden kunnen echter niet in aanmerking worden genomen.

Schuld aan APS

Uit de jaarrekening blijkt enerzijds een schuld aan APS uit hoofde van pensioenpremies van ANG 39 miljoen en een voorziening voor VUT, Duurtetoeslag en pensioenverplichting voor niet-geregistreerde deelnemers van ANG 59 miljoen. Conform de opgave van APS bedraagt de schuld uit hoofde van pensioenpremies eind 2012 ANG 40 miljoen, derhalve zal het saldo op gewone dienst met ANG 1 miljoen neerwaarts moeten worden bijgesteld. De toereikendheid van de voorziening is momenteel nog niet vast te stellen omdat actuariële berekeningen om de hoogte van de verplichtingen te bepalen voorsnog ontbreken.

Waardering materiële vaste activa en cumulatieve afschrijving

Materiële vaste activa (MVA) overgenomen van het voormalige Eilandgebied Sint Maarten is ten tijde van de overname door het Land Sint Maarten op 10 oktober 2010 gewaardeerd tegen herbouw- en nieuwwaarde waarbij geen rekening is gehouden met cumulatieve afschrijvingen. Gesteld kan worden dat de MVA is overgewaardeerd en dat de hieruit te maken correctie ten laste zal komen van het vermogen van Sint Maarten en het effect op de afschrijvingslast op de gewone dienst. Beide correcties zijn echter (nog) niet te kwantificeren.

Voorziening VUT en duurtetoeslag ontoereikend

Er is geen berekening voor de VUT en duurtetoeslag voorziening gemaakt en de in de jaarrekening opgenomen voorziening is ontoereikend. De impact op vermogen en saldo op de gewone dienst is momenteel (nog) niet te kwantificeren, doch zal materieel zijn.

Schuld aan SZV

Onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen is een toelichting opgenomen waaruit blijkt dat Sint Maarten per eind 2012 nog circa ANG 40,4 miljoen schuldig is aan de SZV uit hoofde van premies (de zogenaamde premie medeverzekerde gezinsleden ZV/OV en AVBZ). Tevens is sprake van diverse fondstekorten in de ZV/OV en FZOG welke (mogelijk) nog door Sint Maarten dienen te worden aangezuiverd. Deze verplichtingen zijn niet opgenomen op de balans. Het Cft heeft vernomen dat momenteel en in het verleden gesprekken zijn gevoerd met de SZV over een gedeeltelijke sanering van de openstaande schuld, echter de voorstellen hiertoe zijn nooit geformaliseerd en de openstaande schuld per heden bedraagt volgens opgave van de SVZ zelfs ANG 113 miljoen. Indien Sint Maarten er niet in slaagt om op korte termijn overeenstemming te bereiken met de SZV dan zal het saldo op de gewone dienst 2010/2011 en 2012 alsnog neerwaarts worden bijgesteld waarbij rekening wordt gehouden met de wettelijke overheidsbijdrage AVBZ en ZV/OV (samen ANG 40,4 miljoen) en de gerealiseerde fondstekorten (ANG 5,1 miljoen).

2. Overige aandachtspunten en risico's

In de rapportages van de SOAB en de ARS wordt daarnaast een significant aantal onzekerheden en risico's geconstateerd welke tot uitdrukking zouden moeten komen in het vermogen zoals dat is opgenomen in de jaarrekening. De geconstateerde onzekerheden en risico's hebben betrekking op:

- Toegang tot besluitenlijsten van de Ministerraad en ontbrekende bevestiging bij de jaarrekening;
- Waardering overheidsgebouw ANG 40 miljoen en specificatie investeringen 2011 ANG 4 miljoen;
- Waardering deelnemingen en beschikbaarheid jaarrekeningen tot een bedrag van ANG 9 miljoen;
- Ontbrekende onderbouwing vorderingen uit hoofde van studieleningen van ANG 69 miljoen die voor ANG 61 miljoen zijn voorzien;
- Ontbrekende specificatie (subadministratie) debiteuren, crediteuren en onderbouwing overige vorderingen van ANG 9,5 miljoen en overige schulden van ANG 48 miljoen;
- Volledigheid van verantwoorde bankrekeningen;
- Vordering dan wel schuld uit hoofde van de vereffening van de boedel van het voormalig land de Nederlandse Antillen, waar in de jaarrekening rekening is gehouden met een schuld van ANG 81 miljoen maar conform de laatste berichten van Sint Maarten een vordering bestaat van circa ANG 70 miljoen;
- Volledigheid van de opbrengsten uit hoofde van BTP, licentierechten banken, economische- en werkvergunningen en belastingen;
- Juistheid van de personeelskosten als gevolg van een gebrekkige AO/IC en het ontbreken van een eindafrekening uit hoofde van ziektekosten;
- Juistheid van de kosten voor sociale voorzieningen als gevolg van het ontbreken van een eindafrekening voor PP kaarten;
- Juistheid van de kosten uit hoofde van goederen en diensten, studiebeurzen en subsidies als gevolg van een onvoldoende onderbouwing;
- Onzekerheid in de administratie van de belastingopbrengsten.

Gegeven het aantal en de omvang van de door de SOAB geconstateerde onzekerheden gaat het voor dit advies te ver om deze in detail te behandelen, en verwijst het Cft voor de volledigheid naar de rapportages van de SOAB en ARS. Het Cft beperkt zich tot die onzekerheden die kwantificeerbaar zijn en een directe impact hebben op de vermogenspositie van het land, of waarvan kan worden aangenomen dat de impact materieel zal zijn. In paragraaf 4 zullen deze onzekerheden worden benoemd inclusief de impact op het eigen vermogen.

3. Rentelastnorm

Artikel 15.1c van de Rijkswet stelt dat de jaarlijkse rentelastnorm niet overschreden mag worden. Het Cft beoordeelt dit op basis van artikel 18 van de Rijkswet. De rentelastnorm is in dit dienstjaar niet overschreden. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de collectieve sector rentelasten in 2012.

De SOAB heeft in haar rapportage over de collectieve sector voor 2012 op basis van artikel 29.2 van de Rijkswet een rentelastnorm van ANG 27,5 miljoen berekend, welke rapportage onlangs voor het eerst in gezamenlijkheid met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is vastgesteld.

Rentelasten 2012	2012 (ANG)
Obligatieleningen	8,668
Overheidsgebouw	2,222
Voorfinanciering projecten en overig	698
Rentelasten overheid Sint Maarten	11,588
Rentelasten Overige Collectieve Sector	459
Totaal rentelasten Collectieve Sector	12,047
Rentelastnorm 2012	27,500
Ruimte onder de rentelastnorm	15,453

4. Vermogenspositie en tekortcompensatie

Het eigen vermogen (het saldo van bezittingen minus schulden) bestaat uit het saldo op de gewone dienst van het lopende dienstjaar, de algemene reserve en de bestemmings-reserves. De algemene reserve is een belangrijk onderdeel van de weerstandscapaciteit van het land. Het eigen vermogen van het land Sint Maarten bedraagt volgens de jaarrekening 2012 ultimo 2012 ANG 92 miljoen positief. De SOAB en ARS constateren echter een aantal kwantificeerbare en niet-kwantificeerbare fouten en onzekerheden die gecorrigeerd dienen te worden op het eigen vermogen om een getrouw beeld te krijgen. Onderstaande tabel vat deze constatering samen:

Tabel 3a) Vermogenspositie Sint Maarten nader geanalyseerd	Algemene reserve	Bestemming reserve	Totaal eigen vermogen
Eigen vermogen per 31 december 2012	91,611	-	91,611
Kwantificeerbare getrouwheidsfouten en onzekerheden			
Correctie saldo gewone dienst 2012 (getrouwheidsfouten)	-/- 17,133	-	-/- 17,133
Correctie vermogenspositie 2012 (getrouwheidsfouten)	PM	-	PM
Langlopende vorderingen (studieleningen)	-/- 8,584	-	-/- 8,584
Crime Fund buiten de begroting	2,000	-	2,000
Boedelscheiding en vereffening	PM	-	PM
Totaal kwantificeerbare getrouwheidsfouten en onzekerheden	23,717	-	23,717
Eigen vermogen per 31 december 2012 na correcties	67,894	-	67,894

Langlopende vorderingen (studieleningen)

Sint Maarten verstrekt al geruime tijd studieleningen aan studenten waardoor de totaal uitstaande lening eind 2012 circa ANG 69 miljoen bedraagt. Wetgeving uit 1995 en 1997 ter uitvoering van deze studiefinanciering is weliswaar vastgesteld door de toenmalige eilandsraad, echter is aangehouden door de Gouverneur wegens strijdigheid met de Eilandenregeling Nederlandse Antillen (ERNA). De ERNA stelde namelijk dat Sint Maarten geen leningen kon uitgeven of aangaan.

Het toenmalige Bestuurscollege heeft echter besloten om de studiefinanciering te verstrekken in de vorm van een lening (60%) en een toelage (40%), doch bij staken van de studie zou het gehele bedrag moeten worden terugbetaald. De verstrekte leningen zijn tot 2010 voorzien tot een bedrag van ANG 61 miljoen. Het is echter de vraag of gegeven de historie, het gebrek aan inningprocedures en het mogelijk verjaren van de vordering de leningen inbaar zijn. De studiefinanciering zoals die momenteel wordt uitgevoerd gedraagt zich derhalve meer als een subsidie dan als een lening en zou bij ongewijzigd beleid derhalve in aanmerking moeten worden genomen op de gewone dienst van de begroting. Voorzichtigheidshalve is het vermogen neerwaarts bijgesteld voor het nog niet voorziene deel van deze lening.

Crime Fund buiten de begroting

Uit de rapportages van de SOAB en ARS blijkt dat de minister van Justitie de beschikking heeft over een fonds, het zogenaamde Crime Fund, dat buiten de begroting om wordt beheerd. Het saldo van het fonds bedraagt eind 2012 circa ANG 2 miljoen. Het Cft adviseert Sint Maarten om alle stromen op de begroting op te voeren opdat hierop het budgetrecht van de Staten kan worden uitgeoefend alsmede dat er verantwoording wordt afgelegd over de besteding van de middelen via de uitvoeringsrapportages en de jaarrekening. Het incorporeren van dit fonds leidt tot een vermogenstoename van ANG 2 miljoen.

Boedelscheiding en vereffening

Sint Maarten heeft vooruitlopend op de vereffening van de boedel van het voormalig land de Nederlandse Antillen in haar balans een schuld opgenomen van ANG 80,8 miljoen. Uit de besprekingen met de overheid over de problematische liquiditeitspositie is naar voren gekomen dat Sint Maarten op basis van de laatst beschikbare cijfers over de vereffening van de boedel een vermogenstoename verwacht van minimaal ANG 125 miljoen. Aangezien de vereffening nog niet heeft plaatsgevonden en deze omgeven is door significante onzekerheden is het prematuur om deze toename nu op te nemen.

Conform de nadere uitleg van de Rijksministerraad inzake de compensatie van tekorten, dienen deze met het oog op de evaluatie in 2015 uiterlijk in de begroting 2015 te zijn gecompenseerd. Aangezien er in de vastgestelde begroting 2014 geen overschot ter compensatie is begroot, dient het cumulatieve tekort sinds 10-10-'10 volledig te worden gecompenseerd in 2015, hetgeen een aanzienlijke druk legt op deze begroting. Het Cft adviseert u dan ook om zoveel als mogelijk al dan niet via een begrotingswijziging de gewone dienst 2014 af te sluiten met een overschot. Lopende initiatieven tot verhoging van de belastingontvangsten en inkomsten uit overheidsentiteiten alsmede de initiatieven tot kostenbesparingen kunnen hieraan bijdragen. Gegeven bovenstaande bevindingen heeft het Cft een overzicht opgesteld van de compensatie tekorten.

Tabel 4) Verloop wettelijke reserve tekorten oude jaren	Bedrag (ANG)	
	Sint Maarten	Cft
Saldo gewone dienst periode 10-10-'10 t/m 31-12-'11	-/-16,2	-/- 6,8
Saldo gewone dienst 2012	16,7	-/- 0,5
Te compenseren via wettelijke reserve tekorten voorgaande jaren	0,5	-/- 7,3
Verwacht saldo op de gewone dienst 2013 (concept jaarrekening 2012)	-/- 4,9	-/- 19,9
Totaal te compenseren	-/- 4,4	-/- 27,2
Verwacht saldo gewone dienst 2014 (eerste uitvoeringsrapportage 2014)	-	-
Overschotten op de gewone dienst 2015 (vastgestelde begroting 2014)	3,4	13,4 ¹
Nog te compenseren tekorten	-/-1,0	13,8

Het Cft merkt op dat het de jaarrekening 2013 nog moet analyseren, mede op basis van de bevindingen van de SOAB en ARC daarbij, waarbij niet kan worden uitgesloten dat het tekort 2013 moet worden bijgesteld. Hier speelt ook het verschil van inzicht met Sint Maarten over de verwerking van de vooruitontvangen concessiegelden van GEBE. De taakstelling voor 2015 met ANG 14 miljoen aan additionele compensatie is aanzienlijk, doch niet onmogelijk.

5. Aanbevelingen financieel beheer

Op basis van artikel 19 lid 3 van de Rijkswet kan het Cft aanbevelingen geven op het terrein van het financieel beheer, rekening houdend met de bevindingen van de interne accountant en de Algemene Rekenkamer. Het Cft is verheugd dat er ondanks de tijdrovende en complexe samenvoeging van twee administraties ook verbetertrajecten zijn opgestart zoals de opschoning van debiteuren en crediteuren en de werking van de interne controle op de personeel- en salarisadministratie. De bevindingen van de SOAB en de ARC zullen worden meegenomen bij de inventarisaties van het financieel beheer en het rapport van bevindingen dat daaruit voortvloeit. Het Cft beperkt zich hier derhalve tot de reeds in deze brief gedane aanbevelingen, te weten:

- Op de begroting opvoeren van stromen die momenteel buiten de begroting om gaan (Crime Fund);
- Juiste toepassing van het baten en lasten stelsel (afschrijving activa, voorzieningen groot onderhoud en VUT/Duurtetoeslag);
- Periodieke afstemming van rekening courant verhoudingen;
- Periodieke reconciliatie en volledigheid van liquide middelen (bankrekeningen, kruisposten, betalingen onderweg);
- Opschonen en indien nodig afboeken van debiteuren en crediteuren inclusief onderzoek naar de inbaarheid van achterstallige vorderingen;

¹ Aangezien het Cft van mening is dat de vooruitontvangen concessiegelden van GEBE dienen te worden verantwoord in het jaar waar zij betrekking op hebben (2014-2016) zal dit naar verwachting in 2014 en 2015 leiden tot een (additioneel) overschot op gewone dienst van ANG 5 miljoen in beide jaren. 2016 blijft hierbij gegeven de evaluatiebepaling buiten beschouwing.

- Juiste toepassing waarderingsgrondslagen comptabiliteitsvoorschriften (deelnemingen, materiële vaste activa, voorzieningen);
- Minimaal op kwartaal basis een interne controle uit te laten voeren op doorgevoerde mutaties in de salarisadministratie;
- Procedure openbare aanbesteding dienen conform art 47 van de CV plaats te vinden;
- Het tijdig verkrijgen van de jaarrekeningen van overheidsentiteiten, welke conform de Code Corporate Governance binnen vijf maanden na afloop van het boekjaar beschikbaar moeten zijn;
- Het evalueren en indien nodig verkorten van de termijnen voor het opstellen en laten controleren van de jaarrekening;
- Het opzetten van procedures voor de informatievoorziening afkomstig van entiteiten behorend tot de collectieve sector opdat effectief toezicht kan worden gehouden op de rentelastnorm en de wettelijke termijn van 1 april voor het informeren van het Cft gerealiseerd kan worden;
- Het verbeteren van de toelichting op de jaarrekening van met name de wezenlijke onderwerpen zoals de boedelscheiding en vereffening en latente verplichtingen (VUT/Duurtetoeslag, betalingsachterstanden) maar ook de directe vermogensmutaties (opschoning debiteuren en crediteuren, etc.);
- Het voortvarend uitvoeren van het verbeterplan financieel beheer dat nog door de Staten moet worden vastgesteld, inclusief periodieke rapportage over de voortgang na controle door de SOAB;
- Het verlenen van uw volledige medewerking aan de controlerende instanties SOAB en de ARC opdat beide instanties binnen zes weken kunnen rapporteren over hun bevindingen.

Tot slot

Het proces tot vaststelling van de jaarrekening 2010/2011 heeft veel vertraging ondervonden, en ondanks dat het Cft op 4 december 2013 advies heeft uitgebracht, de verschillende rapportages samen met de jaarrekening al geruime tijd in de Staten liggen en de Raad van Advies op 29 januari 2014 advies heeft uitgebracht, is deze jaarrekening nog niet door de Staten vastgesteld. Het Cft erkent dat het Bestuur geen directe invloed kan uitoefenen op de behandeling en vaststelling in de Staten. Ook de jaarrekening 2012 heeft een vertraging opgelopen, doch kan gesproken worden van een inhaalslag vergeleken met 2010/2011, hetgeen vertrouwen geeft voor de naleving van de wettelijke termijnen ten aanzien van de jaarrekening 2013.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof.dr. A.F.P. Bakker

Kenmerk
Cft 201400082
Blad
11/11

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

Wvd. Secretaris Generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten